

Remissversion 1.2
Dnr: KS0244/14

Folkhälsoprogrammet 2020 - för en hållbar utveckling

Remissvar från Naturskyddsföreningen i Falun

Övergripande synpunkter

Naturskyddsföreningen i Falun har med intresse tagit del av förslaget till nytt Folkhälsoprogram. Förslaget tycks vara väl grundat i nationella och internationella styrdokument liksom i aktuell forskning. Den övergripande inriktningen och valet av områden att fokusera kommunens arbete på tycker vi är mycket bra. Vi hade dock gärna sett att man beskrivit bakgrunden till varför man valt just dessa prioriterade områden.

Vi anser dock att kommunens användningen av begreppet ”hållbar utveckling” är högst tveksam. Enligt den etablerade definitionen består hållbar utveckling som bekant av dimensionerna *ekologisk* hållbarhet, *social* hållbarhet och *ekonomisk* hållbarhet. Kommunen tycks ha översatt detta till ”miljö”, ”folkhälsa” och ”tillväxt” i form av de tre hållbarhetsprogrammen. När det gäller den sociala dimensionen tycker vi att den reducerats (folkhälsa är bara en del av den sociala dimensionen), och när det gäller ekonomisk hållbarhet tycker vi att man missat målet (ekonomisk tillväxt bör inte vara ett överordnat mål).

De punkter som nämns under ”Strategier” efter varje prioriterat område i Folkhälsoprogrammet är generellt sett relevanta och viktiga. Men de säger inte så mycket om konkreta mål eller möjliga åtgärder. Önskvärt hade varit att man, i likhet med Miljöprogrammet, angav ett antal konkreta, tidsatta delmål för varje prioriterat område. Vissa ”Indikatorer” förefaller som svåra att mäta, det kanske behövs en kort förklaring till hur man bedömer exempelvis ”socialt deltagande”, ”stillasittande fritid” eller ”tillit till andra”.

Under både ”Barns och ungas uppväxtvillkor” och ”Hälsofrämjande miljöer” anser vi att de föreslagna strategierna skulle kunna utvecklas när det gäller kopplingen till den fysiska planeringen.

Vi hade gärna sett att det fanns fler kopplingar till kommunens övriga två hållbarhetsprogram, t.ex. finns flera konkreta delmål i Miljöprogrammet som bidrar till att nå även målen i Folkhälsoprogrammet. Det vore en styrka om samma mål nämndes även här.

Eftersom vi ser stora brister i Tillväxtprogrammet, men även vissa brister i Folkhälsoprogrammet beträffande konkreta och tidsatta mål, föreslår Naturskyddsföreningen en ny remissrunda för både tillväxtprogrammet och folkhälsoprogrammet. Vi ser även gärna

ett möte mellan kommun och de olika remissinstanserna där synpunkter kan diskuteras. Detta skulle kunna vara ett led i arbetet för att göra Falun till Sveriges bästa demokratikommun.

Delaktighet och inflytande

Vi tycker det är positivt att fokus ligger på jämlikt fördelad hälsa, och att insatser främst riktas mot dem med störst behov.

På sidan 3 nämns att ”drivkrafter för delaktighet och inflytande är utbildningsnivå och ekonomisk situation”. Enligt vår mening är utbildningsnivå och ekonomisk situation snarare *förutsättningar* än drivkrafter.

Naturskyddsföreningen stödjer Falu kommuns ambition att göra Falun Sverigebäst på medborgardialog. Vi ser att många av de strategier som anges under ”Delaktighet och inflytande” med fördel kan samordnas med arbete i den nya val- och demokratinämnden.

Barns och ungas uppväxtvillkor

Vi ser positivt på ambitionen att särskilt uppmärksamma barn i socioekonomiskt svaga familjer och vill trycka på vikten av att lägga en god grund genom att avsätta resurser för detta redan då barnen är små.

Vi stödjer ambitionen att utemiljöer vid förskolor och skolor ska stimulera till fysisk aktivitet.

Vi stödjer även ambitionen om närhet mellan bostäder och skolor/förskolor samt möjligheten att utöva kultur, friluftsliv och idrott. Vi anser att man här också bör anknyta till Miljöprogrammets mål om närhet till skog och grönområden (Miljöprogrammet sid. 9)

Vi saknar strategier vad gäller hälsosam kost och kostvanor. Genom inriktningen på måltider i förskola och skola bör det finnas möjligheter att påverka kostvanor, och både hälso- och miljöaspekter bör beaktas, t ex mindre kött till förmån för vegetarisk kost.

Hälsofrämjande livsmiljöer

Vi ser positivt på strategier för att öka tillgänglighet och underlätta för att förflytta sig med cykel, till fots eller kollektivt.

Beträffande tillgängligheten utan bil så anser vi att man bör tillägga att det handlar om social rättvisa. Var fjärde hushåll saknar bil, och hit hör många ungdomar, äldre, funktionshindrade m fl. Dessa grupper tillhör inte de köpstarka, men just dessa blir lätt hänvisade till dyra kioskbutiker om allt mer av dagligvaruhandel förläggs till externa, bilorienterade lägen.

I programmet anges att bostadsområden bör planeras ”så att en mångfald av bostadstyper och utemiljöer kan uppnås”. Vi anser att detta är bra men vi ser gärna att man anger vilka syften man har med detta.

Man bör även lägga till en ambition om *funktionsintegrering*, alltså att även sträva efter en mångfald av funktioner som boende, handel, service, företag, i ett och samma område för att öka tillgängligheten och minska behovet av transporter.

Vi ser gärna att man gör en hänvisning till miljöprogrammets mål om resande med bil, cykel, gång och kollektivtrafik (Miljöprogrammet sid. 9)

2015-04-10

Naturskyddsföreningen i Falun

Kontaktpersoner:

Anton Grenholm, anton.grenholm@gmail.com, 070 251 40 54

Birgitta Johansson, birgitta_falun@hotmail.com, 070 6514107